

РЕШЕНИЕ № 315 ОТ 25.11.2015 Г. ПО Н. Д. № 474/2015 Г., Н. К., І Н. О. НА ВКС

Върховният касационен съд на Република България, І НО, в публично заседание на четиринадесети септември през две хиляди и петнадесета година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Е. С.

ЧЛЕНОВЕ: М. Т.

С. И.

при секретаря..... М. П.....и в присъствието на прокурора.....
П. М.....изслуша докладваното от съдия.....Топузова..... касационно дело № 474 по описа за 2015 г.

Касационното производство е образувано по жалби на защитниците на подсъдимия Е. Н. - адвокати М. и С. срещу въззивна присъда от 10.11.2014 г., постановена по внохд № 179/14 г. на Апелативен специализиран наказателен съд.

В жалбите и допълнителните изложения към тях се релевират всички касационни основания по чл. 348, ал. 1 от НПК. Като съществено нарушение на процесуалните правила се изтъква неправилната оценка на доказателствения материал. По отношение на обвинението за престъпление по чл. 321 от НК се излагат доводи, че показанията на свидетелите А., Г. и П. са недостатъчни за доказването му. Относно обвинението по чл. 214 от НК се изтъква, че неправилно са били кредитирани показанията на свидетелите А., С. Н., Т. Н. и Г., а назначената съдебно - психиатрична експертиза на А. била изготвена значителен период след описаните деяния. Осъждането на подсъдимия за престъпление по чл. 321 от НК се изтъква, че е в нарушение на закона, тъй като обвинението е повдигнато за група с един участник, а обвинението по чл. 214 от НК се сочи, че е несъставомерно, тъй като от факта на упълномощаването не са настъпили вреди. Алтернативно се настоява за отмяна на присъдата и връщане на делото за ново разглеждане; оправдаване на подсъдимия или намаляване размера на наложеното наказание и отлагане изпълнението му по реда на чл. 66, ал. 1 от НК.

Пред касационния съд жалбата се поддържа от адв. М. както е подадена.

Прокурорът от ВКП дава становище, че в мотивите на въззивната присъда е бил даден отговор на възраженията на защитата. Изводите от правна страна прокурорът счита, че са законосъобразни, а наложеното наказание е справедливо. Пледира за потвърждаване на въззивния съдебен акт.

Срещу подадените жалби в срока по чл. 351, ал. 3 от НПК е постъпило възражение от адв. Д. - повереник на частния обвинител П. А. В него се анализира събраният доказателствен материал и се изтъкват съображения за законосъобразност на въззивния съдебен акт. Пред настоящата инстанция възражението се поддържа, като се дава становище, че обвинението е доказано.

Повереникът на частния обвинител адв. С. също пледира за оставяне на присъдата в сила.

В последната си дума подсъдимият Н. заявява желанието си да бъде напълно оправдан.

Върховният касационен съд, като обсъди доводите на страните и в пределите на чл. 347, ал. 1 от НПК, намери следното:

С присъда от 18.07.2014 г., постановена по нохд № 1389/13 г. на Специализиран наказателен съд, 12 състав, подсъдимият Е. А. Н. бил признат за виновен в това, че през периода от неустановена дата през есента на 2001 г. до 28.02.2003 г. на територията на [населено място] образувал организирана престъпна група с участници П. С. А., К. Г. К. и Р. М. П., създадена с цел да върши престъпления по чл. 244, ал. 1 и чл. 354а, ал. 1 от НК на територията на Република А., поради което и на основание чл. 321, ал. 3, пр.1, т. 1 във вр. с, ал. 1, пр.1 и чл. 55, ал. 1, т. 1 от НК му било наложено наказание от три години лишаване от свобода, изпълнението на което било отложено за изпитателен срок от четири години, като бил признат за невинен и оправдан през същия период да е ръководил организираната престъпна група, както и за образуването на организирана престъпна група за времето от 01.01.2001 г. до неустановена дата през есента на 2001 г.

Със същата присъда подсъдимият Е. А. Н. бил признат за невинен и оправдан по повдигнатото му обвинение за престъпление по чл. 214, ал. 2, т. 2 във вр. с, ал. 1 във вр. с чл. 213а, ал. 3, т. 2 във вр. с, ал. 2, т. 1 от НК.

По протест на прокурор при Специализираната прокуратура срещу оправдателната част на присъдата и по жалба на подсъдимия Н. срещу осъдителната ѝ част било образувано внохд № 179/14 г. на Апелативния специализиран наказателен съд. С присъда № 1 от 10.11.2014 г., постановена по същото дело, въззивният съд отменил първоинстанционната присъда в оправдателната ѝ част и в частта, с която подсъдимият бил признат за виновен да е образувал ОПГ в периода от неустановена дата през есента на 2001 г. до 28.02.2002 г., като вместо това признал подсъдимия Е. Н.:

- за невинен в това, че през периода 01.10.2002 г. до 28.02.2003 г. образувал ОПГ с участници П. С. А., К. Г. К. и Р. М. П., създадена с цел да върши престъпления по чл. 244, ал. 1 и чл. 354а, ал. 1 от НК на територията на Република А.;

- за виновен в това, че 22.03.2008 г. в [населено място], с цел да набави за себе си имотна облага, принудил П. С. А. чрез заплашване да извърши нещо, противно на волята му - на 24.03.2008 г. да подпише пълномощно в полза на Е. А. Н., нотариално заверено от нотариус Б. Н., с право на управление и разпореждане (продава, дарява, заменя, ипотекира и др.) от негово име и за негова сметка със собствения му недвижим имот в [населено място], на [улица], вх."В", ап.8 със застроена площ от 96.50 кв.м., заедно с принадлежащото му избено помещение № 14 с площ от 9.10 кв.м. и 3.28% ид. части от общите части на сградата и гараж № 12 със застроена площ от 27.46 кв.м. заедно с 0.94 % ид. части от общите части на жилищната сграда и толкова идеални части от правото на строеж върху поземления имот и гараж № 12 със застроена площ от 27.46 кв.м. заедно с 0.94% ид. части от общите части на жилищната сграда и ид. части от правото на строеж върху поземления имот, като договаря с когото намери за добре при цена и условия, които прецени за целесъобразни с оглед добра защита на негови права и законни интереси и с това му причинил имотна вреда в размер на 196 450 лв. - стойността на продажения на 07.04.2008 г. на Б. Д. Й. посочен недвижим имот, като изнудването е при условията на чл. 213а, ал. 2, т. 1 от НК - придружено със заплаха за убийство и при условията на чл. 213а, ал. 3, т. 2 от НК - причинени значителни имуществени вреди, поради което и на основание чл. 214, ал. 2, т. 2 във вр. с, ал. 1 във вр. с чл. 213а, ал. 3, т. 2 във вр. с, ал. 2, т. 1 и чл. 54 от НК му било наложено наказание от седем години лишаване от свобода при първоначален "строг" режим в затвор и глоба в размер на 6000 лв.;

- за виновен в това, че през периода 01.10.2002 г. до 28.02.2003 г. е ръководил организирана престъпна група с участници П. С. А., К. Г. К. и Р. М. П., създадена да върши престъпления по чл. 244, ал. 1 и по чл. 354а, ал. 1 от НК на територията на Република А., поради което и на основание чл. 321, ал. 3, пр.1, т. 1 във вр. с, ал. 1, пр.2 и чл. 55, ал. 1, т. 1 от

НК му било наложено наказание от три години лишаване от свобода, изпълнението на което било отложено на основание чл. 66, ал. 1 от НК за изпитателен срок от четири години.

На основание чл. 23, ал. 1 съдът определил на подсъдимия Н. общо наказание в размер на седем години лишаване от свобода при първоначален "строг" режим в затвор, към което на основание чл. 23, ал. 3 от НК било присъединено наказанието "глоба" в размер на 6000 лв..

На основание чл. 59, ал. 1 от НК било зачетено предварителното задържане на подсъдимия.

В останалата част въззивният съд потвърдил първоинстанционната присъда.

Върховният касационен съд, като обсъди доводите на страните и в пределите на чл. 347, ал. 1 НПК, намери следното:

Аргументите в жалбите и допълненията към тях са структурирани според повдигнатите обвинения, а не според сочените касационни основания, което предопределя и начина по който настоящият състав следва да им даде отговор.

1. Относно обвинението по чл. 321 от НК

Доводите в допълнението към жалбата, изготвена от адв. М. за превратно тълкуване на доказателствата, свързани с обвинението по чл. 321 от НК не могат да бъдат споделени. За да обоснове извод, че подсъдимият Н. е ръководил организираната престъпна група, съдът е дал вяра на показанията на свидетелите А., Г. и П. Показанията на тези свидетели са взаимно кореспондиращи помежду им, а по делото липсват други доказателства, които да ги опровергават. В този смисъл упрекът към съда, че е игнорирал част от доказателствата е неоснователен.

В мотивите си въззивният съд е изложил съображения, поради които е изключил от доказателствата приложените по делото документи за проведеното в Република А. наказателно производство. Тези аргументи се споделят и от касационния съд. Не така се поставя обаче въпросът с влязлата в сила присъда № 35 Нv128/03у - 271 на Областния съд в [населено място], Република А., с която са били осъдени П. А. и Р. П. Същата е приета за изпълнение по реда на чл. 457, ал. 1 от НПК (по отношение на А. с определение на СГС по чнд № 1606/06 г., влязло в сила на 14.07.2006 г., а спрямо П. с определение на СГС по чнд № 579/05 г., влязло в сила на 28.04.2005 г.), като двамата свидетели са изтърпели окончателно наложените им наказания "лишаване от свобода" в Република България. Съгласно чл. 461 от НПК присъдата на чуждия съд, приета за изпълнение по раздел I на Глава XXXVI от НПК, има сила и действие на присъда, постановена от български съд, което налага извод, че съдържащите се в нея обстоятелства могат да бъдат ценени като елемент от доказателствената съвкупност. В диспозитива и мотивите на присъдата е прието за установено, че А. и П. са извършили престъпленията, за които са осъдени, като "членове на престъпна групировка, включваща отделно преследвания К. Г. и неизвестен по име български гражданин". В светлината на изложеното изводът на инстанционните съдилища, че е била образувана организирана престъпна група, включваща подсъдимия и свидетелите А., П. и Г. е съответен на наличните доказателства по делото.

Не могат да бъдат приети и аргументите, че деянието по чл. 321 от НК за което Н. е признат за виновен, е несъставомерно, тъй като групата се състои от един човек. Както бе посочено, включените в състава на ОПГ лица са четирима, като останалите участници са били осъдени с отделни присъди. По отношение на А. и П. осъждането в друго наказателно производство по същите факти представлява пречка за повторното търсене на наказателна отговорност за същото деяние (независимо от правната квалификация), поради което доводите на защитата за ненадеждност на показанията на тези свидетели, които не били предадени на съд за да обслужат обвинителната теза, са несъстоятелни. В случая е валиден тъкмо обратният извод. Посочените свидетели са били осъдени според същите факти и дори

са изтърпели наложените им наказания, което не сочи на тяхна заинтересованост от изхода на делото.

Изводите на въззивния съд, че подсъдимият Н. образувал ОПГ и бил неин ръководител до 28.02.2002 г. се споделят от настоящата инстанция. От доказателствата по делото се установява, че подсъдимият е определил предмета и територията на престъпните действия, поставял е конкретни задачи на отделните членове, осигурил е неистински парични знаци и наркотични вещества, които следвало да бъдат изнесени извън границата, той е получавал печалбата от незаконната дейност и е разпределял паричните възнаграждения, добити от същата дейност. Възражението в жалбата, че свидетелите П. и Г. не знаели какво пренасят и нямали съзнанието за участие в ОПГ е неоснователно. Г. е познавал подсъдимия Н., от когото вземал неистинските парични знаци и наркотични вещества за транспортирането им до Република А. Що се касае до св. П., последният бил наясно с незаконния характер на пренасяните от него вещи в специално пригоден тайник - разширение в резервоара на автомобила, за която дейност получавал възнаграждение. Съзнавал е също, че извършената от него дейност е част от организирани действия и че се ръководи от лице, което той не познавал, но за което след задържането му разбрал от св. А. В съдебната практика е трайно застъпено разбирането, че не е задължително участниците в организираната престъпна група да се познават помежду си, а е необходимо да съзнават, че с действията си допринасят за постигането на общия престъпен резултат.

С оглед изложеното касационният съд намира оплакването за наличие на касационните основания по чл. 348, ал. 1, т. 1 и т. 2 от НПК по отношение на осъждането на подсъдимия по чл. 321 от НК за неоснователно.

2. Относно обвинението по чл. 214, ал. 2, т. 2 от НК

Твърденията за допуснати съществени нарушения на процесуални правила се свеждат до несъгласие с кредитирането от страна на въззивния съд на показанията на свидетелите С. Н., Т. Н. и Г. по съображения, че същите били приятели на пострадалия А. Посоченото обстоятелство само по себе си не е основание тези показания да бъдат negliжирани, а изисква внимателна преценка на достоверността на показанията на свидетелите с помощта и на други доказателствени средства. Обстоятелството, че св. А. е бил принуден да подпише пълномощно за разпореждане с недвижимия му имот в полза на Н. не доброволно, а след отправени от подсъдимия заплахи за живота му, от което е бил притеснен и уплашен, се установява не само от показанията на посочените по - горе свидетели, а и от тези на свидетеля Караньотов. Последният в показанията си е възпроизвел и съобщеното му в разговор с купувача - св. Й., че последният съзнавал, че пълномощното не било доброволно дадено, но апартаментът бил прехвърлен, защото Н. му дължал пари. Заявеното от св. А., че намерението на подсъдимия да се разпорежи с апартаментата му в своя полза било като компенсация на загубите, претърпени в А. при отнемането на наркотичните вещества и неистински парични средства, се подкрепя от показанията на св. К. Г. Последният е заявил, че бил заплашен от подсъдимия Н. с убийство и отнемане на жилището, ако не възстанови парите от претърпяната в А. загуба. Несъгласието, изразено в касационната жалба, със заключението на назначената съдебно - психиатрична на пострадалия, се основава на отдалечеността ѝ във времето и липсата на медицинска документация, която да е била предоставена на експертите. Това възражение не представлява основание за поставяне под съмнение на медицинското заключение, което е базирано на извършен личен преглед на П. А. и е изготвено от медицински експерти с необходимия професионализъм и компетентност.

С оглед изложеното настоящият касационен състав счита, че липсват нарушения в процесуалната дейност на въззивния съд при анализа и оценката на доказателствения материал, а в мотивите на решението са изложени аргументи на кои от доказателствата съдът е дал вяра и по какви съображения.

Касационният съд не приема и доводите в жалбата по отношение на касационното основание по чл. 348, ал. 1, т. 1 от НПК за несъставомерност на престъплението по чл. 214 от НК. В съдебната практика не е спорно, че престъплението по чл. 214 от НК е резултатно, като настъпването на имотната вреда е пряка последица от упражнената от деца принуда по отношение на пострадалото или друго лице.

Тезата в жалбата, че от подписването на пълномощното не е настъпила имотна вреда, а предвид липсата на обвинение за настъпила такава от извършената впоследствие продажба, престъплението се явява несъставомерно от обективна страна, не могат да бъдат споделени. Приетите за установени по делото факти сочат на упражнена от подсъдимия Н. принуда под формата на заплашване с убийство спрямо пострадалия А. за да извърши последният нещо противно на волята му - давайки пълномощно на подсъдимия да управлява и се разпорежда с недвижимия му имот (продава, дарява, заменя, ипотекира и други) от негово име и за негова сметка. Упълномощаването е едностранна сделка, с която представляваният овластява представителя да извършва правомерни правни действия от негово име и за негова сметка. Упълномощителната сделка обслужва сключването на други сделки - сделки на пълномощника с трети лица и трябва да отговаря на условията за действителност на сделките, за да породи представителна власт за пълномощника. Упълномощаването ще бъде недействително, когато волеизявлението на упълномощителя е направено при грешка, измама, липса на дееспособност, насилие, заплашване и пр. (р. № 735 от 10.12.2004 г. на ВКС по гр. д. № 914/2003 г. на П г.о.). Налице е неразривна връзка от обективна страна между упълномощаването (което в случая е недействително поради заплашване); сключения впоследствие от подсъдимия договор за продажба от името и за сметка на св. А. и неизпълнената от страна на Н. отчетна сделка за извършените от него действия като пълномощник, които в случая са изисквали той да предостави на упълномощителя сумата от продажбата на жилището. С оглед изложеното се налага извод, че упражнената от подсъдимия принуда за мотивиране на пострадалия да го упълномощи (противно на волята на последния), за извършването на разпоредителна сделка с недвижим имот е в пряка причинна връзка с настъпилата от тази сделка вреда, поради което изводът на въззивния съд, че е реализиран съставът на престъплението по чл. 214 от НК е законосъобразен. В мотивите на решението са изложени съображения за наличие на квалифициращи признаци, които са дали основание осъществено от подсъдимия деяние за бъде квалифицирано по чл. 214, ал. 2, т. 2 във вр. с, ал. 1 във вр. с чл. 213а, ал. 3, т. 2 във вр. с, ал. 2, т. 1 от НК, които касационният съд споделя.

Предвид изложеното настоящият състав намира, че законът е приложен правилно.

3. Относно касационното основание по чл. 348, ал. 1, т. 3 от НК

Съображения за явна несправедливост се релевират само относно наложеното наказание за престъплението по чл. 214, ал. 2, т. 2 от НК. В мотивите на въззивното решение е приет баланс между смекчаващите и отегчаващите отговорността на подсъдимия обстоятелства, но размерът на наказанието е определен под средния, предвиден за престъплението. В жалбите и допълненията към тях се твърди, че не са взети предвид като смекчаващи отговорността обстоятелства семейното положение, престижна професия в полза на обществото и добро име. Наличните по делото доказателства сочат, че подсъдимият е семеен, с две деца от два брака. Видно от приложената справка от Агенцията по вписванията (л.522 т. 2 от нохд № 1389/13 г.), към 15.05.2014 г. Н. няма участие в управлението и собствеността на вписаните в Търговския регистър дружества. Сведения за името, с което се ползва в обществото не са представени. Предвид изложеното се налага извод, че не са налице обстоятелства за допълнително смекчаване на отговорността на подсъдимия за каквито се твърди в жалбата.

При налагане на наказанието за престъплението по чл. 214, ал. 2, т. 2 от НК съдът не е наложил кумулативно предвиденото наказание "конфискация" до ? от имуществото на деца. Налице е нарушение на закона във връзка с определяне на наказанието, което не може да бъде отстранено. Делото пред касационния съд е образувано по жалби на защитниците на подсъдимия, поради което е налице забрана за влошаване на наказателно правното му положение.

Предвид изложеното и на основание чл. 354, ал. 1, т. 1 от НПК, ВКС, ІНО,

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА присъда № 1 от 10.11.2014 г., постановена по внохд № 179/14 г. на Апелативен специализиран наказателен съд.

Решението не подлежи на обжалване.

